

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 59

Luxemburg, 3 mai 2018

Concluziile avocatului general în cauza C-207/16
Ministerio Fiscal

Avocatul general Saugmandsgaard Øe propune Curții să declare că și infracțiunile care nu au o gravitate deosebită pot justifica un acces la metadatele de bază ale comunicațiilor electronice cu condiția ca acest acces să nu aducă o atingere gravă vieții private

În cadrul anchetei referitoare la un furt cu violență al unui portofel și al unui telefon mobil, poliția judiciară spaniolă a solicitat judecătorului de instrucție acordarea accesului la datele de identificare ale utilizatorilor numerelor de telefon activate de pe telefonul furat pe o perioadă de 12 zile de la data furtului. Judecătorul de instrucție a respins această cerere în special pentru motivul că faptele aflate la originea anchetei penale nu ar constitui o infracțiune „gravă” – adică, potrivit dreptului spaniol, o infracțiune sancționată cu pedeapsa închisorii mai mare de cinci ani –, dat fiind că accesul la datele de identificare nu era posibil în Spania decât pentru acest tip de infracțiuni. Ministerio Fiscal (Ministerul Public spaniol) a declarat apel împotriva acestei decizii la Audiencia Provincial de Tarragona (Curtea Provincială din Tarragona, Spania).

Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice¹ prevede că statele membre pot restrânge drepturilor cetățenilor în cazul în care o asemenea restrângere constituie o măsură necesară, corespunzătoare și proporțională în cadrul unei societăți democratice pentru a proteja securitatea națională, apărarea și siguranța publică sau pentru prevenirea, investigarea, detectarea și urmărirea penală a unor infracțiuni sau a folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice.

În Hotărârile Digital Rights² și Tele2 Sverige³, Curtea de Justiție a utilizat noțiunea „infracțiuni grave” pentru a aprecia legitimitatea și proporționalitatea unei ingerințe în dreptul la respectarea vieții private și de familie, precum și în dreptul la protecția datelor cu caracter personal, aceste două drepturi fiind consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Audiencia Provincial de Tarragona arată că, după adoptarea deciziei judecătorului de instrucție, legiuitorul spaniol a introdus două criterii alternative pentru stabilirea gradului de gravitate al unui

¹ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO 2002, L 201, p. 37, Ediție specială, 13/vol. 36, p. 63), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 (JO 2009, L 337, p. 11).

² Hotărârea din 8 aprilie 2014, Digital Rights Ireland și Seitlinger și alții (C-293/12 și C-594/12, a se vedea CP nr. 54/14). Prin această hotărâre, Curtea a declarat nevalidă Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE (JO 2006, L 105, p. 54, Ediție specială, 13/vol. 53, p. 51).

³ Hotărârea din 21 decembrie 2016, Tele2 Sverige și Watson și alții (C-203/15 și C-698/15, a se vedea CP nr. 145/16). Prin această hotărâre, Curtea a statuat că dreptul Uniunii se opune, *pe de o parte*, „unei reglementări naționale care prevede, în scopul combaterii infracționalității, o păstrare generalizată și nediferențiată a ansamblului datelor de transfer și al datelor de localizare ale tuturor abonaților și utilizatorilor înregistrați în ceea ce privește toate mijloacele de comunicare electronică” și, *pe de altă parte*, „unei reglementări naționale care guvernează protecția și securitatea datelor de transfer și a datelor de localizare și în special accesul autorităților naționale competente la datele păstrate, fără a limita acest acces, în cadrul combaterii infracționalității, numai la combaterea infracționalității grave, fără a supune respectivul acces unui control prealabil din partea unei instanțe sau a unei autorități administrative independente și fără a impune ca datele în cauză să fie păstrate pe teritoriul Uniunii”.

infracțiuni cu privire la care sunt autorizate păstrarea și comunicarea datelor personale. Primul este un criteriu material, care se referă la terorism și la infracțiunile comise în cadrul unei organizații infracționale. Al doilea este un criteriu normativ formal, care stabilește un prag minim de trei ani de închisoare. Instanța spaniolă subliniază că acest prag ar putea îngloba marea majoritate a infracțiunilor. Prin urmare, Audiencia Provincial de Tarragona solicită Curții să stabilească gradul de gravitate al infracțiunilor care poate justifica o atingere adusă drepturilor fundamentale, în lumina hotărârilor menționate mai sus, în cadrul accesului, de către autoritățile naționale competente, la datele cu caracter personal păstrate de furnizorii de servicii de comunicații electronice.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Henrik Saugmandsgaard Øe constată mai întâi că o măsură precum cea solicitată de poliția judiciară în speță constituie o ingerință în dreptul la respectarea vieții private și de familie, precum și în dreptul la protecția datelor cu caracter personal. Avocatul general apreciază însă că, **în Hotărârile Digital Rights și Tele2, Curtea a stabilit o corelație între gravitatea ingerinței constatate și gravitatea motivului care permite justificarea acesteia.** Astfel, pentru a impune, în etapa justificării unei asemenea ingerințe, existența unei „infracțiuni grave” care să permită derogarea de la principiul confidențialității comunicațiilor electronice, trebuie ca **ingerința să fie gravă. Potrivit avocatului general, acest element esențial lipsește în speță.**

Avocatul general adaugă că natura ingerinței în discuție în această cauză este distinctă de ingerințele avute în vedere în cele două hotărâri menționate mai sus. **Astfel, este vorba despre o măsură punctuală** care vizează posibilitatea autorităților competente de a avea acces, pentru nevoile unei anchete penale, la date deținute în scopuri comerciale de prestatori de servicii și care privesc exclusiv identitatea (numele, prenumele și, eventual, adresa) unei categorii restrânse de abonați sau de utilizatori ai unui mijloc de comunicare specific, și anume cei al căror număr de telefon a fost activat de pe telefonul mobil al cărui furt a făcut obiectul anchetei, **iar aceasta pe o perioadă limitată, și anume 12 zile. Avocatul general consideră că efectele potențial vătămătoare, pentru persoanele vizate de cererea de acces în discuție, sunt moderate și limitate,** dat fiind că datele solicitate nu sunt destinate să fie divulgate publicului larg, iar posibilitatea de acces oferită autorităților polițienești este însoțită de garanții procedurale, întrucât este supusă unui control jurisdicțional. **În consecință, ingerința cauzată de comunicarea acestor date privind identitatea civilă nu are un caracter deosebit de grav,** din moment ce, în aceste împrejurări speciale, astfel de date nu afectează în mod direct și puternic intimitatea vieții private a persoanelor în cauză.

Avocatul general arată că, potrivit directivei, o derogare de la principiul confidențialității comunicațiilor electronice poate fi justificată de obiectivul de interes general privind prevenirea și urmărirea penală a *infracțiunilor*, fără nicio precizare în ceea ce privește natura acestora. Prin urmare, nu este imperativ ca infracțiunile care legitimează măsura în discuție să poată fi calificate „grave” în sensul Hotărârilor Digital Rights și Tele2. Potrivit avocatului general, **doar atunci când ingerința suferită este de o gravitate deosebită infracțiunile susceptibile să justifice o astfel de ingerință trebuie să fie ele înseși de o gravitate deosebită. În schimb, în cazul unei ingerințe care nu este gravă (cu alte cuvinte, atunci când datele a căror comunicare se solicită nu aduce o atingere gravă vieții private), chiar și infracțiunile care nu prezintă o gravitate deosebită pot justifica o asemenea ingerință (și anume accesul la datele solicitate).**

În special, avocatul general apreciază că **dreptul Uniunii nu se opune ca autoritățile competente să poată avea acces la datele de identificare deținute de furnizorii de servicii de comunicații electronice, atunci când aceste date permit descoperirea presupușilor autori ai unei infracțiuni care nu are un caracter grav. Avocatul general concluzionează că, în lumina directivei, măsura solicitată de poliția judiciară în speță implică, în privința drepturilor fundamentale garantate de directivă și de cartă, o ingerință care nu atinge un nivel de gravitate suficient pentru a fi necesar ca un astfel de acces să fie rezervat doar cazurilor în care infracțiunea în cauză are un caracter grav.**

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106